

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

ראש השנה דף ד.

באיזה סוג חרמים נוהג לאו ד"בל תאחר"? [תוד"ה והחרמין].

חרמי כהנים - אחד מכ"ד מתנות כהונה	חרמי גבוה - הניתנים לבדק הבית	
לא נוהג	נוהג	לרש"י
נוהג	נוהג	לתוס'

ראש השנה דף ד:

אחר כמה רגלים עובר אדם ב"בל תאחר" ומנין?

מתי עובר	מנין?	
בשלשה רגלים אפי' שלא כסדרן	דכתיב "חג המצות חג השבועות וחג הסוכות" ¹	לתנא קמא
בג' רגלים כסדרן וחג המצות תחילה	מזה שהזכיר "חג הסוכות" - ש"מ שהוא אחרון ²	לר' שמעון
כשעבר רגל אחד איזה שיהיה עובר	דכתיב "ובאת שמה והבאתם שמה" ³	לר' מאיר
כשעברו ב' רגלים איזה שיהיו עובר	דכתיב "אלה תעשו לה' במועדיכם" ⁴	לר' אליעזר בן יעקב
תמיד עובר כשעבר עליו חג סוכות	מזה שהזכיר חג הסוכות - ש"מ שזה הגורם	לר' אלעזר בר' שמעון

¹ פי', בפרשת ראה (דברים טז: א-טו) התורה מזכירה את ג' הרגלים ודיניהם, ושוב בפרשת חג הסוכות התורה מזכירה עוד הפעם את שמות ג' הרגלים, ומזה שכתבה אותם התורה שוב למדנו דין "בל תאחר", וה"ק: בג' מועדים אלו שתהיו נראים לפנינו לא תבואו ריקם - אלא תשלמו את נדריכם.

² דלא היה צריך להזכיר אותו כיון שבו עוסק הכתוב, ועל כרחך שבא לומר שזה אחרון, ומזה למדנו שמתחיל למנות ג' רגלים מפסח שאז מסתיים המנין בסוכות. והתוסי' (בד"ה ואין) הביאו לגרוס בשם רבינו חננאל "אין צריך לומר בחג המצות שבו פתח הכתוב תחלה, למה נאמר לומר שזה ראשונה". וביאר הריטב"א, שלא היה צריך לפתוח בחג המצות כשחוזר למנות שוב את הרגלים, דהרי בו פתח הכתוב תחילה וסיים בחג הסוכות, וא"כ היה לו לפתוח עתה במה שסיים דהיינו בחג הסוכות, ומזה שפתח נמי בחג המצות בא לומר שהוא תחילה.

³ והגם שיש כאן רק משמעות של עשה שצריך להביא את הקרבן מיד כשבאים לשם, מ"מ למדנו מכלל העשה ממילא ללאו, שאם לא יביא בזמן הזה עובר ב"בל תאחר".

⁴ ומיעוט מועדים שנים, ומכאן למדנו שאחר שני מועדים עובר אם לא עשה את קרבנותיו.

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

ראש השנה דף ד:

מה הביאור בסימן פי"ר קש"ב לרש"י ולתוס' ? [תוד"ה פי"ר קש"ב].

לשיטת רש"י	לשיטת ר"ת בתוס'
פ	פייס לעצמו - ולא כבסוכות שאין פייס לפרי החג ¹
ז	זמן לעצמו - לברך שהחינו
ר	רגל לעצמו - אין שם חג הסוכות עליו שטעון לינה, ולא סגי מה שלן בחג סוכות
ק	קרבן לעצמו - אין קרבנו שוה לקרבנות החג ²
ש	שיר לעצמו - שאין שירו שוה לשאר ימי החג ³
ב	ברכה לעצמו - שהיו מברכים ומתפללים לחיי המלך ברכת המזון ותפלה שמזכיר בהם שמיני עצרת

¹ בסוכות מקריבים שבעים פרים, וכל משמרת מקריבה פר אחד, ויש כ"ד משמרות, ונמצא שכל המשמרות מקריבות שלש פעמים חוץ משתי משמרות אחרונות, והיה בדין לכאורה שאחת משתי המשמרות האלו יקריבו את הפר של שמיני עצרת. ואין הדין כן, אלא כולם חוזרים לפייס, והמשמרת שזוכה היא המקריבה.

² פי', בכל החג יש קרבנות מרובים, שמקריבים בכל יום ויום כמה פרים ושני אלים וי"ד כבשים. ואילו בשמיני עצרת מקריב רק פר אחד ואיל אחד ושבעה כבשים.

³ פי', דבכל ימי החג מדבר מענין גזל מתנות עניים, ואילו בשמיני עצרת אינו מענין אסיף. ולא נתפרש מה הוא שירו. וכתב רש"י, שבמס' סופרים איתא: שבבית הכנסת אומרים "למנצח על השמינית" ויתכן שאותו שיר היו אומרים גם במקדש.